

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.13.1.SSK.0.71.00.00/XI-031- 454756
KONU : Memur Sendikaları

ANKARA
24.6.1993

GENELGE

14-146-Ek

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 21.06.1993 tarih ve 09-24/5322 sayılı yazısı ekinde alınan, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün "Memur Sendikalarına" ilişkin 1993/15 sayılı Genelgesi aşağıya çıkarılmıştır.

Bilginizi ve gereğini rica ederiz.

Kemal KILIÇDAROĞLU
Genel Müdür

Selahattin ARAS
Genel Müdür Yardımcısı

DAĞITIM :

GEREĞİ :

Merkez ve Taşra
Teşkilatına

BİLGİ :

Çalışma ve Sosyal
Güvenlik Bakanlığına

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.0.PPG.0.12-303-7159
KONU : Memur Sendikaları

15/06/ 1993

GENELGE
1993/15

Memur ve diğer kamu görevlilerinin bir süreden beri sendikalar kurdukları ve birtakım sendikal etkinliklerde buldukları bilinmektedir.

Kamu yetkililerinin bu konuda kararsızlık içinde buldukları, bazı Valiliklerin ise bu tür sendikaların kurulmasına müdahale ederek, temsilcilik veya şube açma, genel kurul toplantıları yapma, bülten veya dergi yayınlama, panel, açık oturum ve sempozyum gibi toplantılar düzenleme, sanatsal ve kültürel etkinliklerde bulunmalarına izin vermeme biçimindeki engellemelerini sürdürdükleri görülmektedir.

Kararsızlığı gidirmek ve uygulamada birliği sağlamak amacıyla gerekli açıklamalar aşağıda yapılmıştır;

1) Kamu görevlilerinin sendika kurma ve sendikal etkinlikte bulunmalarını engelleyici davranışların hukuka aykırı olduğu yargı organlarımızın kararlarıyla hükme bağlanmıştır.

Nitekim, Danıştay Birinci Dairesi'nin 22.04.1992 tarih ve 1992/136 Esas, 1992/147 Karar sayılı kararında, "Anayasa bütünü ile incelendiğinde kamu görevlilerinin sendika ve üst kuruluş kurma hakkının anayasal bir hak olarak yer almadığı, ancak buna karşın bunu yasaklayan bir hükmün de bulunmadığı" belirtilmiştir.

Bu konuda yasaklama getiren İşçileri Hakları'nın 28.02.1991 tarih ve 052334 sayılı genelgesinin iptaline ilişkin Danıştay Onuncu Dairesi'nin 10.11.1992 tarih ve 1991/1262 Esas, 1992/3911 Karar sayılı kararında ise, "Anayasamızda kamu personelinin sendikalaşma hakkı düzenlenmemiş olmakla birlikte özkonusu hakkın kullanımını engelleyen bir hükme de yer verilmiş" olduğu; "Hukukumuzda şirketler dışındaki sendika, dernek gibi özel hukuk tüzel kişiliklerinin oluşumunun izin koşuluna bağlanmadığı"; sendikaların "kuruluş belgelerinin ilgili mercie verilmesiyle tüzel kişilik kazandığı"; "İdarenin bunları tüzel kişiliklerin kuruluş ve faaliyetlerine müdahale etmemesi esasının benimsendiği" ve "dolayısıyla bütün tüzel kişiliklerin kuruluş ve faaliyetlerine idarenin genel kolluk yetkinini kullanmak suretiyle müdahalesinin mümkün olmadığı" açıkça belirtilmiştir.

2) Sendika ve toplu pazarlık haklarını kamu görevlilerini de kapsayacak biçimde güvenceye alan ve bu hakların uluslararası kaynaklarını oluşturan:

- İnsan Hakları Evrensel Bildirisi,
 - İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi,
 - Avrupa Sosyal Şartı,
 - Ürgüllenme ve Toplu Pazarlık Hakkının Korunmasına ilişkin 98 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Sözleşmesi,
 - Sendika özgürlüğüne ve örgütlenme hakkının korunmasına ilişkin 87 sayılı İLO Sözleşmesi,
 - Kamu Hizmetinde Ürgüllenme Hakkının Korunması ve İhtilafın Korumalarının Belirlenmesi Yönetmeliğine ilişkin 151 sayılı İLO Sözleşmesi
- Türkiye tarafından onaylanmış bulunmaktadır.

Anayasa'nın 90. maddesi uyarınca mutlaka yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmeler kamu hükmünde olduğundan, yukarıda belirtilen sözleşmeler iç hukukumuzla bütünleşerek bağlayıcılık kazanmıştır. Nitekim, 10.11.1992 tarihli Danıştay Onuncu Dairesi kararında da, onaylanan sözleşmenin iç hukukun bir parçası haline geldiği ve "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin yasaya mutlaka göre onaylanması nedeniyle iç hukuka tatikol olmuş bulunduğu" vurgulanmıştır. Kuşkusuz bu görüş onaylanmış bulunan tüm uluslararası sözleşmeler, dolayısıyla 87, 98 ve 151 sayılı İLO sözleşmeleri için de geçerlidir.

3) Hükümet Programımızda öngörülen vaatler çerçevesinde onaylanan "87 sayılı Sözleşme'nin onaylanmasının uygun bulunduğu"na dair Kanun Tasarısı'nın Hükümet gerekçesinde; İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa Sosyal Şartı Başlangıcı ve Birinci Bölümü, Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Anayasası başlangıcı, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve 98 sayılı İLO Sözleşmesi dolayısıyla, "Kamu personeli dahil tüm çalışanlara sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkının tanınmasının ilköncelikle esasen üstelenmiş bulunduğu" ve bu belgelerden doğan yükümlülüğün "87 sayılı İLO Sözleşmesi'nin onaylanması ile yerine getirilmiş olacağı" açıkça belirtilmiştir.

4) Anayasamıza göre, Türkiye Cumhuriyeti "... İnsan haklarına saygılı, ...demokratik, ...ve sosyal bir hukuk devletidir." ve bu ilkeler "değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez". Yine, Anayasamıza göre, "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme, yargı organlarını, idare makamlarını, diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallardır". Devlete göre onaylanmakla "Kanun hükmünde" diğer layiheler ve iç hukukumuzun parçasına dönüşen 87, 98 ve 151 sayılı İLO Sözleşmeleri ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi, "İnsan hakları belgeleri" olarak "İnsan haklarına saygılı devlet" ilkesi gereğince idare makamlarını da bağlamaktadır. İşçilerden başka kamu görevlilerine de sendika kurma ve sendikal etkinliklerde bulunma ile başka sendikal hak ve güvenceler tanıyan bu Sözleşmelerin idare makamlarınca doğrudan doğruya uygulanması, aynı zamanda "hukuk devleti" ilkesinin de bir gereğidir.

5) Hükümetimiz, kamu görevlilerinin sendikal haklarını bu Sözleşmeler çerçevesinde düzenlemeyi amaçlayan hazırlık ve çalışmalarını hızla sürdürmektedir. Ancak, tüm kamu yetkililerinin, bu çalışmaların sonuçlarını beklemelidiriz, kamu görevlilerinin sendika kurma, sendikalara üye olma, sendikal etkinliklerde bulunma yolundaki başvuruları girişimlerini engellememesi; sendikaların genel kurul yapma, kendilerini ve çalışmalarını basılı yayımlar çıkarma, çeşitli toplantılar düzenleme, kültürel ve sosyal etkinliklerde bulunmalarını kısıtlayıp yankılamaması; sendika yönetici ve üyelerine sendikal çalışmalarını nedeniyle disiplin cezaları uygulanması yolunu görmemesi; sendikaların kuruluş ve etkinliklerine genel kolluk yetkilileri tarafından müdahale etmemesi; sendikalarla diyalog içine girerek işbirliği yapması, görüş ve önerilerini alması hem Anayasamızda yer alan insan haklarına saygı ve sosyal hukuk devleti ilkelerinin, hem de onayladığımız uluslararası sözleşmeler ile adli ve idari yargı organlarımızca verilen kararların bir gereğidir.

Hükümetçe üzerinde önemle durduğumuz bu konuda, her kademedeki yetkililerin kendilerinden beklenen sorumluluk duygusu ile gerekli titizlik ve duyarlılığı göstermesini rica ederim.

Yedat İNÖNÜ
Başbakan Vekili

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-383/26654
Konu :

20/11/1997

GENELGE
1997/70

İlgi: 15/6/1993 tarihli ve 1993/15 sayılı Genelge.

Ülkemizde kamu görevlilerinin sendika kurma hakları ilk defa 1961 Anayasası'nın 46 ncı maddesinde düzenlenmiş ve işçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin bu alandaki haklarının Kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Anayasa'nın bu hükmüne dayanılarak çıkarılan 8/6/1965 tarihli ve 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalar Kanunu'nda, memurların ve işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlilerinin ne şekilde sendika kurabilecekleri, kurulacak sendikaların hak ve yetkilerinin neler olacağı, nasıl ve hangi organ tarafından denetleneceği ile ne şekilde son bulacağı gibi konular düzenlenmiştir. Ancak, Anayasa'nın 46 ncı maddesi 20/9/1971 tarihli ve 1488 sayılı Kanun ile değiştirilerek, sadece işçi ve işverenlerin sendika ve sendika birlikleri kurma hakları kabul edildiğinden, memurların ve işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlilerinin sendika kurabilmelerine ilişkin hususları düzenleyen 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalar Kanunu'nun tamamı ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 22 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

1982 Anayasası'nın 51 inci maddesinde de, sadece işçilerin ve işverenlerin sendika kurma hakları düzenlenmiştir. 123 inci maddede ise memurların ve diğer kamu görevlilerinin hakları ve yetkilerinin Kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Ancak, ülkemizin 1980'li yıllarda gösterdiği büyük gelişme, çalışma hayatında da etkisini göstermiş ve kamu çalışanlarının demokratik bir talep olarak sendika kurma isteklerinin yeniden gündeme gelmesine yol açmıştır.

1990'lı yılların başında, memurlarımız, bir taraftan İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, Avrupa Sosyal Şartı ile İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi'nin herkesin sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkına sahip olduğunu belirten 11 inci maddesine, diğer taraftan, Türkiye'nin 1951 yılında onayladığı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkının Korunmasına İlişkin 98 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmesi'ne dayanarak sendikalarını kurmaya başlamışlardır. Türkiye'nin 1992 yılı sonunda Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi ile Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 sayılı ILO Sözleşmesini TBMM'nde onaylamasıyla birlikte, kamu görevlilerimiz sendikalar ile üst kuruluşlar kurma ve bunlara üye olma faaliyetlerini yoğunlaştırmışlardır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12- 383/26654
Konu :

20/11/1997

- 2 -

Ancak, sözkonusu uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuzun birer parçası olmalarına rağmen "doğrudan uygulanabilir" nitelikte olmamaları, bir başka deyişle, bu sözleşmelerden doğan hakların nasıl kullanılacağıının kanunlar ile düzenlenmesi gerektiğinden, kamu yetkilileri memurların kurmakta oldukları sendikalar ve faaliyetleri konusunda kararsızlık içine düşmüşler ve uygulamada farklı muameleler görülmüştür. Bunun üzerine, Başbakanlık, sözkonusu kararsızlığı gidermek ve uygulamada birliği sağlamak amacıyla ilgide kayıtlı 1993/15 sayılı Genelge'yi çıkarmıştır.

Memur sendikacılığı konusunda Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuzda uyarlanması atılan en önemli adım, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi ile Anayasanın 53 üncü maddesinde yapılan değişiklik olmuştur. Buna göre, Anayasanın 53 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının arasına eklenen fıkra "128 inci maddenin ilk fıkrası kapsamına giren kamu görevlilerinin kanunla kendi aralarında kurmalarına cevaz verilecek olan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları ile 54 üncü madde hükümlerine tabi olmayan sendikalar ve üst kuruluşları, üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilir ve İdareyle amaçları doğrultusunda toplu görüşme yapabilirler. Toplu görüşme sonunda anlaşmaya varılırsa düzenlenecek mutabakat metni taraflarca imzalanır. Bu mutabakat metni, uygun idari veya kanuni düzenlemenin yapılabilmesi için Bakanlar Kurulu'nun takdirine sunulur. Toplu görüşme sonunda mutabakat metni imzalanmamışsa anlaşma ve anlaşmazlık noktaları da taraflarca imzalanacak bir tutanakla Bakanlar Kurulunun takdirine sunulur. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usuller kanunla düzenlenir." hükmünü amirdir. Böylece, devlet memurları ve diğer kamu görevlilerinin sendikalar ile üst kuruluşlarını kurabilecekleri hükmü Anayasamızda tekrar düzenlenmiş ve bu husustaki usullerin kanunla düzenleneceği hükmüne bağlanmıştır.

Anayasanın değişik 53 üncü maddesi çerçevesindeki ilk kanuni düzenleme, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun mülga 22 nci maddesinin, 12/6/1997 tarihli ve 4275 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle yeniden ihyası ve "Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler." hükmünün getirilmesidir.

7/7/1997 tarihinde TBMM'ne sunulan Hükümet Programı'nda "Anayasada yapılan değişikliklere paralel olarak Kamu çalışanlarına sağlanan sendikal hakların tam olarak kullanılması ve bu hakların geliştirilmesi için gerekli çaba gösterilecektir." ifadesi yer almakta olup, bu husustaki kanun tasarısı çalışmaları Hükümetimizce sürdürülmektedir.

Bu çerçevede, bütün kamu yetkililerince, yukarıda bahsi geçen düzenlemelerin sonuçları beklenmeksizin;

- Maaş bordrolarını düzenleyen birim veya yetkililerin iş yükü gözönünde bulundurularak, bunların asli görevlerinde bir aksamaya meydan verilmeden, sendika üyesi kamu görevlilerinin yazılı başvuruları halinde üyelik aidatlarının yetkili merciler marifeti ile aylıklarından kesilerek sendika hesabına yatırılması,

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12- 383/26654
Konu :

20/11/1997

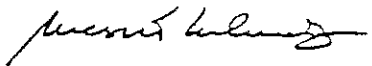
- 3 -

- Kamu görevlilerinin sendika ve üst kuruluş kurma, sendikalara üye olma, sendikal etkinliklerde bulunma yolundaki başvuru girişimlerinin engellenmemesi,
- Sendikaların genel kurul yapma, kendilerini ve çalışmalarını tanıtıcı yayınlar yapma, çeşitli toplantılar düzenleme, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerde bulunmalarının kısıtlanıp yasaklanmaması,
- Sendika yöneticisi ve üyelerine sendikal çalışmalarını nedeniyle disiplin cezaları uygulanmaması,
- Sendikaların kanunlar çerçevesindeki etkinliklerine genel kolluk yetkisinin kullanılarak müdahale edilmemesi,
- Sendikalarla diyaloga girilerek, işbirliği yapılması, görüş ve önerilerinin alınması,

hususlarında kolaylık gösterilmesi ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar ve diğer kamu görevlilerinin sendikal faaliyetlerinin bu Genelge hükümleri doğrultusunda yürütülmesi hususunda her kademedeki yetkililerin gerekli titizlik, duyarlılık ve kolaylığı göstermeleri; toplumsal uzlaşma ve demokrasi kültürünü geliştirme azim ve arzusundaki Hükümetimiz için büyük önem arz etmektedir.

İlgi'de kayıtlı 1993/15 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12- 383/26654
Konu :

20/11/1997

- 4 -

DAĞITIM :

Gereği :

- Devlet Bak.ve Başb.Yrd.na
- Milli Sav.Bak.ve Başb.Yrd.na
- Devlet Bakanlıklarına
(Bağlı ve İlgili Kuruluşlara)
- Bakanlıklara
- Valiliklere ve Belediyelere (İçişleri Bakanlığınca)
- Yükseköğretim Kurulu Genel Sekreterliğine
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine
- Başbakanlık Bağlı ve İlgili Kuruluşlarına
- Başbakanlık Merkez Teşkilatına

Bilgi :

- Cumhurbaşkanlığı Genel Sek.ne
- T.B.M.M. Genel Sek.ne

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-11752

05/08/1999

Konu :

GENELGE
1999/44

İLGİ: 20.11.1997 gün ve B.02.0.PPG.0.12-383-26654 (1997/70) sayılı genelge.

Demokratik ve sosyal hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birini örgütlenme özgürlüğü oluşturmaktadır. Temel insan haklarından biri olan örgütlenme özgürlüğünün, ayrımsız bir biçimde tanınması çalışanlarımızın vazgeçilmez hakkıdır.

Esasen; Ülkemizin de taraf olduğu İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı gibi uluslararası metinler ile Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun onayladığımız 87, 98 ve 151 sayılı Sözleşmelerinde memurlar dahil tüm çalışanların sendikal örgütler kurmaları, bu sendikalar ile üst kuruluşlarının amaçları doğrultusunda etkinliklerde bulunabilmeleri kabul edilmiştir.

Sendikal hakların kaynağını oluşturan uluslararası belgeler onaylanarak kamu görevlilerine örgütlenme hakkının tanınmasının yıllar öncesinden benimsenmiş olunmasına ve 1980'li yılların sonlarından itibaren çok sayıda kamu görevlileri sendikasının kurulup çeşitli etkinliklerde bulunmasıyla "fiili bir durum" oluşmuş bulunmasına rağmen, konunun yasal bir temele oturtulması olanaklı olmamıştır.

Anımsanacağı gibi, kamu görevlilerinin sendika kurma hakkı ilk defa 1961 Anayasasında düzenlenmiş ve işçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin bu alandaki haklarının yasa ile düzenlenmesi öngörülmüştür. 1965 yılında 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu yürürlüğe konulmuş, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 22'nci maddesi ile kamu çalışanlarına sendika kurma ve kurulmuş sendikalara üye olma hakkı verilmiştir.

Ancak, geline bu aşamaya rağmen, 1971 yılında çıkarılan 1588 sayılı Kanunla Anayasa'da yapılan değişiklik sonucunda; sadece işçi ve işverenlerin sendika ve sendika birlikleri kurma hakları kabul edilerek, memurların ve işçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin sendika kurabilmelerine ilişkin 624 sayılı Kanun ile 657 sayılı Kanunun 22'nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

1993 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 ve 151 sayılı Sözleşmelerinin onaylanmasından sonra Anayasanın 90. maddesinin son fıkrası dikkate alınarak Sözleşmelerin iç hukuka yansıtılması çalışmaları başlatılmıştır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-11752

05/08/1999

Konu :

- 2 -

Bu çerçevede; 23 Temmuz 1995 tarih ve 4121 sayılı Kanun ile Anayasanın 53'üncü maddesine bir fıkra eklenerek kamu görevlilerine sendika ve üst kuruluşlarını kurma ve toplu görüşme hakkı tanınmış, buna ilişkin usullerin çıkarılacak bir kanun ile düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bu arada, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun kaldırılan 22. Maddesi de 12/06/1997 tarihli ve 4275 sayılı Kanunla yeniden düzenlenmiş ve Devlet Memurlarının Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilmeleri ve bunlara üye olabilmeleri hükmüne bağlanmıştır.

55'inci Hükümet döneminde; onaylanan Uluslararası Sözleşmeler ve Anayasanın 53. maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde, kamu görevlileri sendikalarının oluşturduğu konfederasyonların görüşleri de alınmak suretiyle hazırlanan "Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı" yasalaşamamıştır.

Öte yandan, ilgide kayıtlı Genelgenin uygulanmasında zaman zaman aksaklıklar olduğu, mevcut kamu görevlileri sendikaları ile kamu yetkilileri arasında çeşitli sorunlar yaşandığı gözlenmektedir.

Bu çerçevede, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gerekli düzenlemeler yapılmaya kadar, tüm kamu yetkililerince;

-Kamu görevlilerinin sendika ve konfederasyonlar şeklinde örgütlenmelerine engel olunmaması,

-Sendikaların yasalar çerçevesindeki etkinliklerine genel kolluk yetkisinin kullanılarak müdahale edilmemesi,

-Sendikal çalışmaları nedeniyle sendika yöneticilerine ve üyelerine karşı disiplin cezası uygulanmaması,

-Sendikaların olağan ve olağanüstü genel kurullarının yapılmasında zorluk çıkarılmaması,

-Sendikaların kendilerini ve çalışmalarını tanıtıcı yayınlar yapma, toplantılar düzenleme, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerde bulunmalarının kısıtlanıp yasaklanmaması,

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-11752

05/08/1999

Konu :

- 3 -

-Sendika üyesi kamu görevlilerinin yazılı başvuruları halinde üyelik aidatlarının aylıklarından kesilerek sendika Genel Merkezlerince belirlenecek sendika hesabına aktarılması,

-Sendikaların çalışmalarını yürütebilmesi için olanaklar ölçüsünde fiziki mekan ile sendikal çalışmalarla ilgili duyurularını asacağı ilan panosu sağlanması,

-Gerektiğinde sendika yöneticileri ile diyaloga girilerek görüş ve önerilerinin alınması, işbirliği yollarının aranması,

gibi konularda, örgütlü toplum olmanın bilinci içinde her kademede görev yapan yetkililerin gerekli titizlik ve özeni göstererek, çalışma barışının sürekliliğinin sağlanmasına katkıda bulunmaları büyük önem taşımaktadır.

İlgi genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

DAĞITIM :

Gereği :

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yrd.larına
Enerji ve Tabii Kay.Bak.ve Başb. Yrd.na
Devlet Bakanlıklarına
(Bağlı ve İlgili Kuruluşlara Devlet Bakanlıklarınca)
Bakanlıklara
(Valiliklere ve Belediyelere İçişleri Bakanlığınca)
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine
Başbakanlık Bağlı Kuruluşlarına
Başbakanlık Merkez Teşkilatına

Bilgi :

Cumhurbaşkanlığı Gn.Skr.ne
T.B.M.M. Genel Sekreterliğine

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

SAYI : B.13.0.ÇGM.0.12.00.04.4736
KONU :

14/05/2002

GENELGE
2002/ 5

4688 sayılı Kamu Sendikaları Kanunu 25/06/2001 tarihinde kabul edilerek, 12/07/2001 tarihli ve 24460 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 13/08/2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4688 sayılı Kanun, uluslararası sözleşmelerde yer alan "Örgütlenme Özgürlüğü" nün ulusal düzeyde yasallaştırılarak kamu görevlilerinin sendikal haklarını özgürce kullanabilmeleri, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, hizmet verimliliğinin artırılması, sendika içi demokrasinin gerçekleştirilmesi ve yönetime katılımın sağlanması amaçlanarak hazırlanmıştır.

Ayrıca, Anayasanın 23/07/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunla değişik 53 üncü maddesi ile kamu çalışanlarına örgütlenme ve toplu görüşme hakkı tanınarak buna ilişkin usullerin Kanunla düzenleneceği öngörülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu uyarınca kurulan ve faaliyette bulunan sendika ve konfederasyonların amaçları üyelerinin ekonomik, sosyal, kültürel ve mesleki hak ve çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için yasa hükümlerine göre etkinliklerde bulunmaktır.

Adı geçen Kanununun 18 inci maddesinde sendikaya üye olma güvencesi ve sendika yöneticilerinin güvencesi düzenlenmiştir.

Yine Kanununun 19 uncu maddesi ile sendika ve konfederasyonların etkinlikleri düzenlenirken, 87 sayılı İLO Sözleşmesi'nin 3 üncü maddesi ile güvence altına alınan: "Sendikaların etkinliklerini düzenlemek ve iş programlarını belirlemek hakkına sahip oldukları" hükmü dikkate alarak haklarını en geniş biçimde kullanmalarını özendirici düzenleme yapılmıştır.

4688 sayılı Kanununun 20. maddesi ile sendika ve konfederasyonların yönetim ve işleyişlerinin Anayasada belirlenen Cumhuriyetin niteliklerine ve demokratik esaslara aykırı olamayacağı düzenlenmiştir. Ayrıca, 151 sayılı İLO Sözleşmesi'nin 5 inci maddesi esas alınarak sendika ve konfederasyonların: siyasi partilerden tamamen bağımsız, her türlü yönlendirmeden uzak ve bunların baskı altında kurulumasını, gelişmesini ve kontrolünde tutulmasını önlemek amacıyla maddi yardım kabul edemeyecekleri ve maddi yardımda bulunamayacakları öngörülmüştür.

151 sayılı İLO sözleşmesi' nin 6 ncı maddesi uyarınca temsilcilere, çalışma saatleri içinde veya dışında görevlerini çabuk ve etkin bir biçimde yerine getirmelerine olanak verecek kolaylığın tanınması öngörüldüğünden kamu işverenin bu konudaki yükümlülüğü 4688 sayılı Kanunun 23. maddesinde açıkça belirtilmiştir.

Ancak, 4688 sayılı Kanunun uygulanmasında zaman zaman aksaklıklar olduğu, bazı kurum ve kuruluşların işverenleri tarafından sendikal faaliyetlerin engellendiği, sendika üyeliği ve üyelikten çekilmeler konusunda kamu görevlilerince çeşitli sorunlar yaşandığı sendika ve konfederasyonlar tarafından Bakanlığımıza iletilmektedir.

Bu nedenle, 4688 sayılı Kanun gereğince işyerlerinizde;

-Kamu görevlileri sendika ve konfederasyonlarının örgütlenmelerine engel olunmaması,

-Sendikaların yasalar çerçevesindeki etkinliklerine müdahale edilmemesi,

-Sendika çalışmaları nedeniyle sendika yöneticileri ve üyeleri arasında ayırım yapılmaması,

-Sendika üyesi kamu görevlilerinin üyelik başvuru belgeleri esas alınarak üyelik aidatlarının aylıklarından kesilerek beş gün içinde sendikaların banka hesaplarına yatırılması.

-Üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerinin listesinin her ayın son haftasında işyerinde ilan edilmesi,

-Sendikaların çalışmalarını yürütebilmeleri için olanaklar ölçüsünde fiziki mekan ile sendikal çalışmalarla ilgili duyurularını asacağı ilan panosu sağlanması,

gibi konularda, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun uygulanabilirliği ve örgütlü toplum olmanın bilinci içinde her kademede görev yapan yetkililerin Kanunun uygulanmasına gerekli özeni göstermeleri ve çalışma barışının sürekliliğinin sağlanması açısından sendikal çalışma ve faaliyetlerde gerekli kolaylığın sağlanması yanında sendikalar arasında herhangi bir ayırımın yapılmamasına özellikle özen gösterilmesini rica ederim.

Yaşar OKUYAN
Bakan

DAĞITIM

-Merkez ve Taşra Teşkilatı

-Bağlı ve ilgili kuruluşları

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-8628

06 Haziran 2002

Konu :

GENELGE
2002/17

Demokratik ve sosyal hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birini örgütlenme özgürlüğü oluşturmaktadır. Temel insan haklarından biri olan örgütlenme özgürlüğünün, ayrımsız bir biçimde tanınması çalışanlarımızın vazgeçilmez hakkıdır. Ülkemizin de taraf olduğu İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı gibi uluslararası metinler ile Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)' nun onayladığımız muhtelif sözleşmelerinde memurlar dahil tüm çalışanların sendikal örgütler kurmaları, bu sendikalar ile üst kuruluşlarının amaçları doğrultusunda etkinliklerde bulunabilmeleri kabul edilmiştir.

Bu çerçevede; uluslararası sözleşmelerde yer alan "Örgütlenme Özgürlüğü"nü ulusal düzeyde yasallaştırılarak, kamu görevlilerinin sendikal haklarını özgürce kullanabilmeleri, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, hizmet verimliliğinin artırılması, sendika içi demokrasinin gerçekleştirilmesi ve yönetime katılımın sağlanması amacıyla 4688 sayılı Kamu Sendikaları Kanunu 24460 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 13.08.2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, söz konusu Kanun'un uygulanmasında zaman zaman aksaklıklar olduğu, mevcut kamu görevlileri sendikaları ile kamu yetkilileri arasında çeşitli sorunlar yaşandığı gözlenmektedir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun uygulanabilirliği, toplumsal uzlaşma ve demokrasi kültürünün geliştirilmesi ve çalışma barışının sürekliliğinin sağlanması açısından ;

- Kamu görevlilerinin sendika ve üst kuruluş kurma, sendikalara üye olma, sendikal etkinliklerde bulunma yolundaki başvurularının engellenmemesi,

- Sendikaların kendilerini ve çalışmalarını tanıtıcı yayınlar yapma, toplantılar düzenleme, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerde bulunmalarının kısıtlanıp, yasaklanmaması,

J..

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-8628

06 Haziran 2002

Konu :

-2-

- Gerektiğinde sendika yöneticileri ile diyaloga girilerek, işbirliğı yapılması, görüş ve önerilerinin alınması,

hususlarında her düzeydeki kamu görevlilerince gereken duyarlılık ve kolaylık gösterilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

DAĞITIM :

Gereği :

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yrd.larına
Devlet Bakanlıklarına
(Bağı ve İlgili Kuruluşlara Devlet Bakanlıklarınca)
Bakanlıklara
(Valiliklere ve Belediyelere İçişleri Bakanlığınca)
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine
Başbakanlık Bağı Kuruluşlarına
Bağımsız Kurum ve Kurul Başkanlıklarına
Başbakanlık Merkez Teşkilatına

Bilgi :

Cumhurbaşkanlığı Gn.Skr.ne
T.B.M.M. Genel Sekreterliğine

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-9118

11 Haziran 2003

Konu :

GENELGE
2003/37

Kamu kurum ve kuruluşları, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun uygulanmasından doğan ihtilafı konularda, aynı Kanunun 42'nci maddesinin (b) bendi hükmü gereğince Devlet Personel Başkanlığının görüşleri çerçevesinde hareket etmek üzere, aşağıda belirtilen konularda gereken hassasiyeti göstereceklerdir.

1. 4688 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin (e) bendinde tanımlanan kurumlarda; aynı Kanunun 22. maddesine göre; " ... eşit sayıda kamu işveren vekili ile en çok üyeye sahip sendikaca, üyeleri arasından belirlenen temsilcilerin katıldığı kurum idari kurulları ..." oluşturulmak zorundadır. Kurum idari kurulları, "Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Kapsamına Giren Kurum ve Kuruluşların Girdikleri Hizmet Kollarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelik" eki listede yer alan tüm kamu kurum ve kuruluşlarının merkezlerinde oluşturulacak, tüm işyerlerinin sendika üyesi kamu görevlileri kurum merkezlerine eksiksiz olarak bildirilecek, söz konusu kurullar Yönetmelikte öngörülen aylarda toplanacak ve kamu kurum ve kuruluşlarını temsile ve bütünü sevk ve idareye yetkili olanlar kamu işveren vekili olarak bu kurula katılacaktır. Kurum idari kurullarında alınan kararlar, personele duyurularak uygulamaya geçilecektir.

2. 4688 sayılı Kanunun 23'üncü maddesinin son fıkrası hükmü gereğince, sendika işyeri temsilcilerine yer tahsisi ve ilan panosu temininin fiziki imkanlar çerçevesinde; kamu kurum ve kuruluşlarının toplantı veya konferans salonlarının ise uygun olması halinde işyeri sendikal faaliyetleri için sendikalara tahsisi konusunda gerekli kolaylıklar sağlanacaktır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 15'inci ve 399 sayılı KHK'nin 17'inci maddesi hükümleri gereği sendika yöneticisi kamu görevlilerinin, kamu görevleri ile ilgili olmayan konularda yapacakları basın açıklamaları ve mesai saatleri dışında sendikal faaliyetlere katılanlar hakkında disiplin soruşturması yapılmayacaktır.

Ayrıca, sendika ve konfederasyon yöneticileri ile aylıksız izinli sayılan şube yöneticilerinin il dışına çıkışlarında izin almalarına gerek bulunmadığından bu amaçla il dışına çıkacak olan sendika ve konfederasyon yöneticileri hakkında disiplin soruşturması yapılmayacak, aylıksız izinli sayılmayan şube yöneticileri ve işyeri temsilcilerinin sendikal faaliyetler amacıyla il dışına çıkışlarında ise gerekli kolaylık gösterilecektir.

3. Sendika ve konfederasyonlara, üyelik ve üyelikten çekilme formlarının temininde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Emekli Sicil Numaraları ile T.C. Kimlik Numaralarının teminindeyse Emekli Sandığı ve Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlükleri tarafından gerekli kolaylık sağlanacaktır.

./..

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-320-9118

11 Haziran 2003

Konu :

- 2 -

Ayrıca; kamu görevlileri sendikal kuruluşlarının kamu görevlilerine ilişkin yayımlanan tebliğ, yönerge ve diğer dokümanlarla ilgili taleplerinin, varsa ücreti karşılığında, karşılanmasına özen gösterilecektir.

4. Kamu görevlilerinin sendika üyelik formları özlük dosyalarında saklanacak, görevlinin başka bir kuruma nakli halinde sendika üyelik formu ilgili kuruma ve sendikaya gönderilecektir.

5. 4688 sayılı Kanununun 25'inci maddesinin birinci fıkrası ile "Kamu Görevlileri Sendikaları ve Konfederasyonlarınca Düzenlenecek Üyelğe Başvuru Belgesi, Çekilme Bildirimlerinin Şekli, İçeriği, Tutulacak Defterlerin Şekli, İhtiva Edeceği Bilgiler ile Kayıtların Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 3'üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre; üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerinin listeleri her ayın son haftasında işyerlerinde ilan edilecek ve sendikalara gönderilecektir.

6. 4688 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ve ilgili Yönetmelik hükümlerine göre işverenler, il ve taşra teşkilatları dahil olmak üzere sendikalı personeline ilişkin ilgili mevzuatta belirtilen verileri, Mayıs ve Kasım ayları sonu itibarıyla izleyen ayın 10'una kadar internet sitesinde yayımlayacak ve bu bilgileri disket ortamında anılan Bakanlık ve Konfederasyonlara göndereceklerdir.

(1999/44) ve (2002/17) sayılı Genelgeler ile bu Genelgede belirtilen hususlara titizlikle riayet edilecektir.

Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

(12 Haziran 2003 tarihli ve 25136 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Genelge

Başbakanlıktan:

Konu: Sendikal Gelişmeler Doğrultusunda Alınacak Önlemler.

GENELGE 2005/14

Demokratik ve sosyal hukuk devleti ilkesinin en önemli gereklerinden biri örgütlenme özgürlüğünün sağlanmasıdır. Örgütlü toplum, demokratik toplum düzenini ve katılımcı yönetimi gerçekleştiriminin vazgeçilmez şartı olarak değerlendirilmektedir. Devletimizin de taraf olarak onayladığı uluslar arası sözleşme ve belgeler ile Anayasa başta olmak üzere iç hukuk düzenlemelerimizde, memurlar dahil tüm çalışanların sendikal örgütler kurabilmeleri, kurulmuş bulunan sendikalara üye olabilmeleri, sendikalar ve üst kuruluşlarının amaçları doğrultusunda serbestçe faaliyette bulunabilmeleri örgütlenme özgürlüğü kapsamında güvence altına alınmıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 2001 yılında yürürlüğe girmesinden sonra 2002 ve 2003 yıllarında Hükümeti temsilen Kamu İşveren Kurulu üyeleri ile her bir hizmet kolunda yetkili sendikalar ve bunların bağlı bulunduğu konfederasyonlar arasında toplu görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Kamu İşveren Kurulu ile yetkili sendikalar ve bunların bağlı bulunduğu konfederasyonlar arasında 2004 yılı Toplu Görüşmeleri, 15-30 Eylül 2004 tarihleri arasında yapılmış bulunmaktadır. Toplu Görüşme sürecinde, personel mevzuatına ilişkin uygulamada karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak konfederasyon temsilcilerince iletilen talepler hakkında konfederasyonlar ile Kamu İşveren Kurulunu temsilen eşit sayıda üyenin katılımı ile oluşturulan Komisyonca hazırlanan ve üzerinde mutabık kalınan hususlar çerçevesinde aşağıdaki konularda kamu kurum ve kuruluşlarının azami dikkati göstermeleri gerekmektedir.

1 - Teftiş, denetim, soruşturma ve hizmet içi eğitim ile isteğe bağlı olma hali hariç, kamu görevlilerinin memuriyet mahalli dışına yapılacak geçici görevlendirmelerinin, bir yılda toplam 2 ayı geçmemesine özen gösterilecektir.

2 - Görevinden çekilen ya da çekilmiş sayılanlar ile memnu hakların iadesi kararı alanlardan (işledikleri fiilleri suç olmaktan çıkarılanlar ile 4809 sayılı Kanun hükümleri uyarınca cezaları ertelenen ve mahkumiyeti vaki olmamış sayılanlar dahil) memuriyete dönmek isteyenlerin talepte bulunmaları halinde, durumlarına uygun kadrolara kurumların ihtiyacı, hizmet gerekleri ve bütçe imkanları çerçevesinde ilgili mevzuatına göre atanması sağlanacaktır.

3 - Kamu görevlisi hakkında görevden uzaklaştırma tedbiri, ancak ilgili personelin yürütmekte olduğu görevin yürütülen soruşturmayı etkileyeceği yönünde açık ve güçlü bir ihtimal bulunması halinde uygulanacaktır.

4 - Kurum idari kurullarınca, kamu hizmetlerinin teknolojik imkanlardan azami ölçüde yararlanılarak verimli ve nitelikli bir şekilde yürütülmesi hedefine dönük olarak yapılacak araştırma ve diğer çalışmalarda kurumlarca gerekli kolaylık ve katkı sağlanacaktır.

5 - Sendika ve konfederasyonlarca düzenlenecek eğitim çalışmalarında kamu kurum ve kuruluşlarının eğitim tesislerinden kamu kurumları için öngörülen tarife karşılığı ilgili sendika ve konfederasyonun yararlanması sağlanacaktır.

6 - Kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenecek genel eğitim programlarında sendikal haklar ve insan hakları konularına yer verilecektir.

7 - Sendika ve konfederasyon il ve ilçe temsilcileri ile sendika şubesi, sendika ve konfederasyon yöneticilerinin yürütmekte oldukları sendikal faaliyetler kapsamında, görevleri ile ilgili olmayıp doğrudan yapacakları basın açıklamaları hakkında disiplin soruşturması yapılmayacaktır.

8 - Sendika ve konfederasyon il ve ilçe temsilcilikleri, sendika şubeleri ile sendika ve konfederasyonların 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümleri çerçevesinde düzenleyecekleri toplantı ve gösterilerde gerekli kolaylıklar sağlanacaktır.

9 - Sendikanın ve konfederasyonun merkez ve şubelerinde yönetim, denetim, disiplin ve başkanlar kurulu toplantılarına katılacak ilgili kurul üyeleri ile genel kurul toplantılarına katılacak olan söz konusu kurul üyeleri ve delegeler, sendikanın veya konfederasyonun toplantı yer, tarih ve süresini belirten yazılı talebi üzerine kamu hizmetlerini aksatmamak şartıyla toplantı süresince kurumlarınca idari izinli sayılacaklardır.

10 - Kadın memurlara hamileliklerinin 26 ncı haftasından itibaren ve doğumdan sonra 1 yıl süresince gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilmeyecektir.

11 - Kamu kurum ve kuruluşları tarafından, çalışma yaşamını ve kamu personelini ilgilendiren mevzuatın hazırlanmasında, Yüksek İdari Kurulda temsil edilen konfederasyonların önerilerinin alınması hususunda gereken özen gösterilecektir.

12 - 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun ile Kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde beş veya beşten fazla kişinin görev yaptığı kapalı mekanlarda tütün ve tütün mamullerinin içilmesi yasaklanmış, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 39. maddesinde ise kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında tütün mamulü tüketen kişilere idari para cezası verilmesi hükme bağlanmıştır. Mezkûr Kanun hükümlerinin uygulanmasını teminen tütün ve tütün mamullerini kullanan personel için ayrı yerler tahsis edilecek, buralardan sigara içilmeyen bölümlere duman gidişini engelleyecek tedbirler alınacaktır.

13 - Belediyeler, kendi birimlerinde çalışan kamu görevlilerinin aylıklarının zamanında ödemesi hususunda gerekli tedbirleri alacaklardır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Sendikal Gelişmeler Doğrultusunda Alınacak Önlemler hakkında Başbakanlık Genelgesi

30 Ocak 2010 09:29

30 Ocak 2010 CUMARTESİ Resmî Gazete Sayı : 27478

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu : Sendikal Gelişmeler Doğrultusunda

Alınacak Önlemler.

GENELGE

2010/2

Demokratik ve sosyal hukuk devleti ilkesinin en önemli gereklerinden biri örgütlenme özgürlüğünün sağlanmasıdır. Örgütlü toplum, demokratik toplum düzenini ve katılımcı yönetimi gerçekleştirmenin vazgeçilmez şartı olarak değerlendirilmektedir. Devletimizin de taraf olarak onayladığı uluslararası sözleşme ve belgeler ile Anayasa başta olmak üzere iç hukuk düzenlemelerimizde, memurlar dahil tüm çalışanların sendikal örgütler kurabilmeleri, kurulmuş bulunan sendikalara üye olabilmeleri, sendikalar ve üst kuruluşlarının amaçları doğrultusunda faaliyette bulunabilmeleri, örgütlenme özgürlüğü kapsamında güvence altına alınmıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 2001 yılında yürürlüğe girmesinden sonra 2002 yılından beri Hükümeti temsilen Kamu İşveren Kurulu ile her bir hizmet kolunda yetkili sendikalar ve bunların bağlı bulunduğu konfederasyonlar arasında toplu görüşmeler gerçekleştirilmektedir.

2009 Yılı Toplu Görüşme sürecinde Kamu İşveren Kurulu ile yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı bulunduğu Konfederasyonlar arasında mutabakata varılan konularla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşları, aşağıda belirtilen hususlara riayet edeceklerdir:

1 - Kamu görevlilerinin memuriyet mahalli dışına yapılacak geçici görevlendirmeleri ile ilgili olarak daha önce yayımlanmış olan Başbakanlık Genelgesinde yer alan hususlara titizlikle uyulmaya devam edilecek, geçici görevlendirmelerin sürekli görevlendirme halini almamasını teminen gerekli tedbirler alınacaktır.

2 - Sendika ve konfederasyon il ve ilçe temsilcileri ile sendika şubesi, sendika ve konfederasyon yöneticilerinin yürütmekte oldukları sendikal faaliyetler kapsamında yapacakları basın açıklamaları, disiplin soruşturmasına konu yapılmayacaktır.

3 - Kamu çalışanlarının kanunen bakmakla yükümlü olduğu özürsüz aile bireyinin bakıma muhtaç olduğunun ilgili mevzuatına göre alınmış geçerli özürsüz sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi kaydıyla bu durumdaki personele; özürsüz aile ferдинin günlük bakımı için izin kullanımında gerekli kolaylık sağlanacak ve personel mesai saatleri dışındaki nöbet görevinden ve gece vardiyasından muaf tutulacaktır.

4 - 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında çalışan sözleşmeli personelin bu Kanun Hükmünde Kararnamenin eki 1 sayılı Cetvele tabii memur kadrolarına ve diğer sözleşmeli personel pozisyonlarına, memur statüsünde çalışanların ise sözleşmeli personel pozisyonlarına vekalet ettirilmemesi hususuna azami özen gösterilecektir.

5 - Kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet yürütülen mahallerin kamera ile izlenmesi uygulamaları gözden geçirilecek; hizmetin niteliği itibarıyla zorunlu güvenlik ihtiyacı ve kamu yararını gerçekleştirme amacı dışında insan onuru ve temel kişilik haklarına aykırı şekilde kamu görevlilerinin izlenmesine imkan veren uygulamaların tespit edilmesi durumunda, bu uygulamaların önüne geçilmesi hususunda gerekli tedbirler alınacaktır.

6 - Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesine 4/7/2005 tarihli ve

2005/9138 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile eklenen fıkra ile disiplin soruşturması yürütülen Devlet memurunun üyesi olduğu sendikanın temsilcisinin de disiplin ve yüksek disiplin kurullarında temsiline imkan sağlanmış olup, bu düzenleme çerçevesinde sendika temsilcilerinin sendika üyeleri ile ilgili disiplin kurulu çalışmalarına katılmalarına yönelik olarak uygulamada karşılaşılan sorunlar giderilecektir.

7 - Kamu kurum ve kuruluşları, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik kapsamında yapacakları atama işlemlerinde, ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak eş, öğrenim ve sağlık durumuna dayalı atama taleplerinin gerçekleştirilmesine azami özen göstereceklerdir.

8 - Devlet Memurları Kanununun 130 uncu maddesinde disiplin soruşturmalarında tanınan savunma süresinin 7 günden az olmayacağı öngörülmüş olup, bu sürenin asgari süre olduğu hususu ile disiplin soruşturmasının konusu ve kapsamı da göz önüne alınarak, hakkında disiplin soruşturması yürütülen personele savunma hakkının kullanımına imkan verecek bir savunma süresi tanınacak; savunma süresi içinde ilgilinin talebi halinde idarece uygun görülecek ilave savunma süresi de ilgililere tanınabilecektir.

9 - İletişim teknolojisindeki gelişmeler ve ulaşım kolaylıkları göz önüne alınarak hizmetine ihtiyaç duyularak kendisine bildirilenler dışında kalan memurların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 20 nci maddesi uygulaması açısından, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde ikamet etmekte oldukları il hudutlarını terk edebilmeleri konusunda gerekli uygulama kolaylıkları sağlanacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-010-06/13089

13/12/2010

Konu : Sendikal Gelişmeler Doğrultusunda
Alınacak Önlemler

GENELGE
2010/26

Örgütlenme özgürlüğü, çağdaş demokrasi anlayışının ve sosyal hukuk devleti ilkesinin temel unsurlarından biridir. Çalışanlarımızın hak ve menfaatlerinin korunması, geliştirilmesi ve katılımcı yönetim anlayışını gerçekleştirmek adına örgütlenme özgürlüğünün sağlanması demokratik yönetimin teminatıdır. Bu bağlamda, Devletimizin de taraf olarak onayladığı uluslararası sözleşme ve belgeler ile Anayasa başta olmak üzere iç hukuk düzenlemelerimizde; memurlar dahil tüm çalışanların sendikal örgütler kurabilmeleri, kurulmuş bulunan sendikalara üye olabilmeleri, sendikalar ve üst kuruluşlarının amaçları doğrultusunda faaliyette bulunabilmeleri, örgütlenme özgürlüğü kapsamında güvence altına alınmıştır.

Anayasamızın 53 üncü maddesinde değişiklik öngören 5982 sayılı Kanunun 12 Eylül 2010 tarihinde milletimizce kabulü ile 2010 yılı, kamu görevlileri sendikacılığı açısından çok önemli bir dönüm noktası olmuş ve kamu görevlilerimiz toplu sözleşme hakkına kavuşmuştur.

2010 yılı Toplu Görüşme sürecinde Kamu İşveren Kurulu ile yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı bulunduğu Konfederasyonlar arasında mutabakata varılan konularla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşları, aşağıda belirtilen hususlara riayet edeceklerdir.

1) Belediyelerde çalışan ve aylıklarını zamanında alamayan kamu görevlilerinin aylıklarının zamanında ve öncelikle ödenmesiyle ilgili 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi hükmüne titizlikle uyulacaktır.

2) Katılımcı ve demokratik yönetim anlayışının gerçekleştirilmesi ve şeffaflığın sağlanması açısından kamu personelini ilgilendiren lojman, kreş vb. sosyal haklara ilişkin olarak yapılan çalışma ve komisyonlara; uygulamanın kapsamına giren kurum, birim veya işyeri bazında en çok üye kaydetmiş sendikadan bir temsilcinin katılımına imkan sağlanacaktır.

3) Disiplin hükümlerinin uygulanmasına yönelik olarak;

- 657 sayılı Kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda 2005 yılında yapılan düzenlemeyle gerçekleştirildiği gibi 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi personel istihdam eden kuruluşlarda çalışan kamu görevlilerinin üyesi olduğu sendikanın temsilcisinin de disiplin ve yüksek disiplin kurulu çalışmalarına katılmalarına imkan sağlanması,

- Disiplin soruşturmalarının mümkün olan en kısa sürede tamamlanması,

- Disiplin soruşturmasını gerektiren fiil ve hallerin neler olduğunun tereddüde yer vermeyecek şekilde savunmanın alınmasına ilişkin süreçte kamu görevlisine bildirilmesi ve savunma hakkının kullanımında etkinliğin sağlanması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması,

- Disiplin kurullarının kararlarına esas toplantılarda tutanak tutulması,

hususlarına azami özen gösterilecektir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan